

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17C/49/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317217648
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2019:2317217648.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou HOSTŔOVECKOU, v právnej veci žalobcu: W. M., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom XXX XX Š. - X.R., Ú. XXXX/X, zast.: JAVOR - TOKÁR advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom 831 04 Bratislava, Stará Vajnorská cesta 37, IČO: 36 264 750, proti žalovanému: v 1./ rade Z. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX Š., B. XX/XX, zast.: JUDr. Ľudovít Štanglovič, advokát so sídlom 927 01 Šaľa, Jarmočná 2264/3, IČO: 51 474 841, v 2./ rade Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom 826 58 Bratislava 29, Trnavská cesta 82, IČO: 36 062 235, zast.: SHM PARTNERS s.r.o., so sídlom 821 08 Bratislava, Svätoplukova 28, IČO: 47 235 616, o náhradu škody, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie voči žalovanému v 1./ rade zastavuje.
- II. Súd žalobu voči žalovanému v 2./ rade zamietá.
- III. Súd žalovanému v 1./ rade priznáva voči žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorej výške súd rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.
- IV. Súd žalovanému v 2./ rade priznáva voči žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorej výške súd rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 31. 8. 2017 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 8728,- eur spolu s úrokom z omeškania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca je fyzická osoba - nepodnikateľ. Žalovaný 1/ je fyzická osoba - nepodnikateľ. Žalovaný 2/ je právnická osoba. Pasívna vecná legitímácia žalovaného 1/ na náhradu škody je daná podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný 1/ bol v čase vzniku dopravnej nehody prevádzkovateľom motorového vozidla, ktorým bola žalobcovi spôsobená škoda na zdraví. Pasívna vecná legitímácia žalovaného 2/ na náhradu škody je daná podľa § 24 ods. 3 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nakoľko v čase dopravnej nehody bola povinnosť uzavrieť hraničné poistenie splnená z dôvodu, že žalovaný 1/ sa preukázal zelenou kartou platnou na území Slovenskej republiky. Prevádzkovateľom na účely § 427 Občianskeho zákonníka sa považuje subjekt, ktorý má právnu a faktickú možnosť disponovať daným dopravným prostriedkom, pričom takáto dispozícia má dlhodobejšie účelové určenie. Vychádzajúc z tvrdení žalovaného 1/ (6. strana zápisnice o výsluchu obvineného z 27. 9. 2016), tento mal osobné motorové vozidlo, ktoré bolo majetkom hádzanárskeho klubu MKC SE, vo svojej faktickej a právnej dispozícii, a to na základe zmluvy s hádzanárskeho klubom MKC SE.

Dňa 31. 8. 2015 v čase približne 0 09:00 hod. v Šali žalovaný 1/ ako vodič osobného motorového vozidla zn. Renault Fluence, EČV: U. (ďalej len „OMV“) na cestnom moste ul. F. na ceste 1/75 v 20,5 km v smere

jazdy do mesta Š., nevenoval dostatočnú pozornosť riadeniu tohto OMV a nedal prednosť cyklistke - žalobcovi, ktorý prechádzal cez priechod pre chodcov, tlačiac po svojej pravej strane svoj dámsky bicykel zn. Monika, v smere zo Š. - X. do Š., pričom počas prechádzania cez priechod sa vodič OMV dostatočne nepresvedčil o možnosti prechodu pre priechod pre chodcov, prehliadol žalobcu, ktorý vstúpil na vozovku a prechádzal cez priechod pre chodcov, čím porušil § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 8/52009 Z.z. o cestnej premávke, pričom v priamej príčinnej súvislosti s nehodovým delom žalobca utrpel početné zranenia, ktoré ho podľa znaleckého posudku vyhotoveného v trestnom konaní obmedzovali v obvyklom spôsobe života v trvaní 3 mesiacov.

Dňa 18. 8. 2016 bolo vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Šali, v konaní vedenom pod ČVS: D.-XXX/VYS-F.-XXXX vydané uznesenie, ktorým bolo vznesené obvinenie voči žalovanému 1/ pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 ods. 2 písm. a) v spojení s § 138 písm. h) Trestného zákona.

Dňa 13. 2. 2017 prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta podal na Okresnom súde Galanta obžalobu na žalovaného 1/ pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2, písm. a) v spojení s § 138 písm. h) Trestného zákona, a to na základe skutku uvedeného vyššie.

Dňa 9. 5. 2017 Okresný súd Galanta vydal v konaní vedenom pod sp. zn. 9T/34/2017 trestný rozkaz, ktorým uznal žalovaného 1/ za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2, písm. a) v spojení s § 138 písm. h) Trestného zákona, a to na základe skutku uvedeného vyššie. Žalovaný 1/ prostredníctvom svojho obhajcu podal proti trestnému rozkazu odpor. Trestné konanie nebolo ku dňu podania žaloby právoplatne skončené.

Žalovaný 1/ bol v čase dopravnej nehody prevádzkovateľom cudzozemského OMV.

Žalobca v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou utrpel nasledovné zranenia (bolestné - spolu 195 bodov) :

- a. 76 - Pomliaždenie hrudnej steny ťažšieho stupňa - 15 bodov
- b. 107b - Zlomenina stavca Th 11 znížením prednej časti tela stavca o viac ako 1/3 - 175 bodov
- c. 161 - Povrchová rana dolnej končatiny chirurgicky ošetrená - 5 bodov.

Žalobca v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou utrpel trvalé poškodenie zdravia, ktoré po ustálení jeho zdravotného stavu predstavuje sťaženie jeho spoločenského uplatnenia nasledovne (spolu 295 bodov):

- a. 304b - Poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice - ľahké s príznakmi koreňového dráždenia - 295 bodov.

Vyššie uvedené bodové hodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne bolo spracované ošetrojúcim lekárom U.. E. K., P., U., ktorý vyhotovil predmetný posudok dňa 30. 8. 2017.

Výška požadovanej náhrady za bolesť žalobcu je preto 195 bodov á 17,16 eura = 3346,20 eura - po zaokrúhlení na najbližšie celé euro smerom nahor 3347,- eur.

Výška požadovanej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu je preto 295 bodov á 18,24 eura = 5380,08 eura - po zaokrúhlení na najbližšie celé euro smerom nahor 5381,- eur.

Podľa čl. 3 Dohovoru o práve použiteľnom na dopravné nehody (vyhláška ministra zahraničných vecí č. 130/1976 Zb., rozhodným právom sú vnútorné predpisy štátu, na území ktorého došlo k nehode.

Právne argumentoval žalobca s poukazom na § 427 ods. 1, 2, § 428, § 429, § 442 ods. 1, § 444 Občianskeho zákonníka; § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 3 písm. a/, § 24 ods. 2 písm. d/, e/, § 24 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z.; § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2 zákona č. 437/2004 Z.z.

3. Žalovaný 1/ sa k žalobe vyjadril písomne dňa 15. 12. 2017 keď uviedol, že z hľadiska právneho posúdenia žalobca odvodzuje pasívnu legitímáciu žalovaného 1/ z ustanovenia § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého mal byť podľa názoru žalobcu žalovaný 1/ v postavení prevádzateľa. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že do vyjadrenia žalovaného 1/ nebolo ustálené,

kto zavinił dopravnú nehodu dňa 31. 8. 2015, teda ani nemožno hovoriť o tom, že by bola žalobcovi spôsobená škoda na zdraví motorovým vozidlom, ktoré šoféroval žalovaný I/. Ak by tomu aj tak bolo, v prípade žalovaného I/ nejde o prevádzateľa tohto motorového vozidla v zmysle § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda žalovaný I/ nie je pasívne legitimovaný v tomto spore. K tvrdeniu žalobcu o faktickej a právnej dispozícii vozidlom žalovaným I/, žalovaný I/ uviedol, že takéto skutočnosti žiadnym spôsobom z priloženej strany 6 zápisnice o výsluchu žalovaného I/ z trestného konania ani z iného dôkazu nevyplývajú a toto tvrdenie žalobcu žalovaný I/ namieta. Ako aj žalobca v rámci žaloby uvádza, žalovaný I/ nebol vlastníkom motorového vozidla Renault Fluence EČV: U., ktoré viedol v čase dopravnej nehody, toto vozidlo bolo žalovanému I/ poskytnuté zo strany hádzanárskeho klubu MKC SE. V rámci tohto hádzanárskeho klubu pracoval žalovaný I/ ako tréner, teda bol v pracovnoprávnom pomere s hádzanárskeho klubom MKC SE a uvedené vozidlo mu bolo zamestnávateľom poskytnuté ako služobné vozidlo. Už z týchto skutočností vyplýva, že žalovaný I/ síce mal vo faktickej držbe dané motorové vozidlo, ktoré mu bolo prenechané na používanie, avšak vlastnícke právo a s tým spojená možnosť právne disponovať týmto vozidlom samotnému žalovanému I/ nepatrilo. Teda zo žiadnych skutočností nevyplýva, že by mal žalovaný I/ možnosť právne disponovať s uvedeným vozidlom. V tejto súvislosti poukázal na judikát R 70/1969. Na základe vyššie uvedených skutočností a právnych názorov nebol žalovaný I/ v postavení prevádzateľa, a preto nie je v zmysle § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka pasívne legitimovaný v tomto spore. Preto žiadal voči nemu žalobu zamietnuť.

4. Žalovaný 2/ sa k žalobe vyjadril písomne dňa 4. 12. 2017 keď uviedol, že na motorové vozidlo medzinárodnej poznávacej značky U., ktorým došlo ku zrážke so žalobcom, bolo uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v poisťovni Genertel Bistoszító Zrt. Žalovaný 2/ v súlade s ustanovením § 24 ods. 9 zákona č. 381/2001 Z.z. poveril došetrením a vyporiadaním nárokov poškodených spoločnosť Generali Poisťovňa, a. s. a to listom zo dňa 3. 5. 2017. Generali Poisťovňa, a. s. predmetnú udalosť zaevidovala v jej prevádzkovo - informačnom systéme pod číslom škodovej udalosti XXXXXXXXXXXX; Genertel Bistoszító Zrt. potvrdila poistné krytie ku dňu 31. 8. 2015 - vznik dopravnej nehody. Žalovaný I/ doručil do Generali dňa 26. 5. 2017 list Poskytnutie súčinnosti - vyrozumenie, v ktorom uvádza, že trestné konanie nie je skončené a nepotvrďuje, že by svojimi konaniami spôsobil akúkoľvek škodu a že neuznáva nárok žalobcu.

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi označenými vo vyjadreniach strán sporu ako aj s obsahom spisu Okresného súdu Galanta sp. zn. 9T/34/2017. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

6. Dňa 31. 8. 2015 došlo k dopravnej nehode. Dňa 13. 2. 2017 prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta podal na Okresnom súde Galanta obžalobu na žalovaného I/ pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2, písm. a) v spojení s § 138 písm. h) Trestného zákona. Dňa 15. 1. 2018 tunajší súd Rozsudkom pod č. k. 9T/34/2017 - 436, právoplatným dňa 20. 9. 2018 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 20. 9. 2019 pod č. k. 5To/53/2018 - 465, oslobodil žalovaného I/ spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný a to s nasledovným odôvodnením:

Znalec MUDr. Móres vo svojom znaleckom posudku jednoznačne uviedol, že popísané zranenia poškodenej (žalobcu) zodpovedajú takej alternatíve nehodového deja, kedy poškodenej jazdila na bicykli v čase zrážky s motorovým vozidlom a ak by do nej narazilo motorové vozidlo tak, že by išla peši tlačiac bicykel vedľa seba, zranenia by boli iné ako tie ktoré mala poškodenej. Alternatívu, že poškodenej jazdila na bicykli v čase zrážky jednoznačne vo svojom znaleckom posudku pripúšťa aj znalec z odboru cestnej dopravy a teda nie je pravdou, že by závery znaleckého posudku U.. U. boli diametrálne odlišné od vykonaného dokazovania a taktiež aj znaleckého posudku znalca z odboru cestnej dopravy. Na základe uvedeného má súd za to, že vypracovávanie dodatku k znaleckému posudku za účelom zodpovedania na otázku „aké konkrétne zranenia by poškodenej mala pri inej alternatíve nehodového deja“ by bolo nadbytočné a z pohľadu súdneho konania, prihládajúc na ostatné vykonané dôkazy aj nehospodárne.

Vychádzajúc zo znaleckého posudku C.. Č. a zo zákonných ustanovení upravujúcich správanie sa účastníkov cestnej premávky, v prípade prvej verzie, teda ak poškodenej prechádzala cez vozovku na bicykli, bola technickou príčinou dopravnej nehody nesprávna technika jazdy poškodenej, pričom tak vytvorila náhlu prekážku obžalovanému jazdiacemu na motorovom vozidle, ktorý nemal možnosť zabrániť dopravnej nehode a teda nespôsobil z nebanlivosti ťažkú ujmu na zdraví poškodenej

porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Pri druhej verzii, teda ak poškodená prechádzala cez vozovku pešo po priechode pre chodcov, bola technickou príčinou dopravnej nehody nesprávna technika jazdy obžalovaného, ktorou spôsobil z nebanlivosti ťažkú ujmu na zdraví poškodenej porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona.

Druhej verzii svedčia výpovede poškodenej a svedkov R. O. a U. O.. Súd má však za to, že dôveryhodnosť týchto troch výpovedí je znížená, nakoľko je v nich viacero rozporov s ostatnými vykonanými dôkazmi a pri svedkyňi O. aj v rámci výpovede jej samotnej.

Poškodená vo svojej výpovedi uviedla, že išla pešo, po zrážke ju proti jej vôli obžalovaný naložil na predné sedadlo jeho auta a nechcel ísť s ňou k lekárovi, pričom ona celý čas nevedela kam ídú, čo aj uviedla svojmu manželovi, keď s ním v aute telefonovala, až následne skončili u U.. L.. U.. L. je obvodnou doktorkou poškodenej a preto sa javí ako málo pravdepodobné, že by obžalovaný najskôr odmietal ísť s poškodenou k lekárovi a potom by s ňou náhodne išiel práve k jej obvodnej lekárke, ak by mu ona sama nepovedala, kto je jej obvodná lekárka. Zároveň ihneď po vyšetrení poškodenú v čakárni uvedenej lekárky čakali jej dcéry, ktoré by sa uvedení skutočnosť, že sa ich matka nachádza práve tam, nemali ako dozvedieť, ak by im to neoznámil ich otec, s ktorým ako s jediným poškodená podľa jej výpovede telefonovala. Obe svedkyne U.. T. L. i C. B. zhodne vo svojich výpovediach tvrdili, že im poškodená pri prvotnom vyšetrení uviedla, že išla na bicykli a obžalovaný (žalovaný 1/) ju zrazil. Uvedené vyplýva aj z lekárskeho správ, čo na hlavnom pojednávaní potvrdil znalec U.. U..

V prospech prvej verzie nehodového deja svedčia jednak obe výpovede svedkýň U.. T. L. a C. B., ktoré zhodne tvrdili, že im svedkyňa pri prvotnom vyšetrení uviedla, že išla na bicykli, no najmä výpoveď znalca z odboru traumatológia, ktorý uviedol, že podľa jednotlivých zranení má za to, že pacientka sediac na bicykli narazila svojou prednou časťou bicykla do ľavej prednej časti blatníka a následne došlo k jej pádu na sedáciu časť a miernemu predklonu a úklonu doprava. Oderky na malíčku a pravom členku mohli byť od vozovky pri páde alebo od kontaktu s autom pri náraze. V prípade, že by pacientka tlačila bicykel po svojej pravej strane a do tohto by narazilo auto, zranenia by boli iného charakteru, to znamená, oderky by boli na ľavej strane od vozovky, boli by tam zranenia pravdepodobne aj od bicykla a čo sa týka zlomeniny, mala by úplne iný priebeh.

Súd teda nemal za preukázané, že by sa nehodový dej stal jednoznačne zhodne s druhou verziiu, teda tak, že by obžalovaný porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona - dať prednosť chodcov, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov a tak z nebanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví poškodenej.

7. Uvedený rozsudok napadol prokurátor, pričom Krajský súd v Trnave Uznesením zo dňa 20. 9. 2019 pod č. k. 5To/53/2018 - 465 zamietol odvolanie prokurátora. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonané dokazovanie jednoznačne nasvedčuje tomu, že sa nehodový dej stal v súlade s prvou verziiu a teda, že poškodená prechádzala cez vozovku na bicykli a teda technickou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy poškodenej, nakoľko vytvorila náhlu prekážku obžalovanému jazdiacemu na motorovom vozidle, ktorý nemal možnosť zabrániť dopravnej nehode a teda nespôsobil z nebanlivosti ťažkú ujmu na zdraví poškodenej porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Odvolací súd sa s týmto záverom, ku ktorému dospel okresný súd, stotožnil.

8. Žalovaný 2/ sa na základe uvedeného vyjadril podaním zo dňa 7. 6. 2019 tak, že v konaní vedenom Okresným súdom Galanta pod sp.zn. 9T/34/2017 znalec z odboru dopravy skúmal príčinu vzniku dopravnej nehody. V rozsudku sa na strane 5 uvádza, že podľa znalca „príčinou dopravnej nehody bola skutočnosť, že žalobca nedal prednosť žalovanému 1/ pri vchádzaní na cestu z miesta mimo cesty, v dôsledku čoho prišlo k nehode“. Uvedený priebeh dopravnej nehody korešponduje taktiež s opisom vzniku dopravnej nehody poskytnutým samotným žalovaným 1/. Žalovaný 2/ poukázal taktiež na skutočnosť, že v konaní vedenom Okresným súdom Galanta pod sp.zn. 9T/34/2017 znalec z lekárskeho odboru dopravy skúmal zranenia žalobcu. V rozsudku sa na strane 4 uvádza, vo vzťahu k zisteným zraneniam žalobcu, že podľa znalca „v prípade, že by pacientka tlačila bicykel po svojej pravej strane a do tohto narazilo auto, zranenia by boli iného charakteru, to znamená, oderky by boli na ľavej strane od vozovky, boli by tam zranenia pravdepodobne aj od bicykla a čo sa týka zlomeniny, mala by úplne iný priebeh.“ Súd svoje rozhodnutie odôvodnil záverom, že vykonané dokazovanie jednoznačne nasvedčuje tomu, že k dopravnej nehode došlo z dôvodu nesprávnej techniky jazdy žalobcu na bicykli

pri prechádzaní cez cestu, pričom žalobca vytvoril žalovanému 1/ náhlu prekážku a žalovaný 1/ nemal možnosť zabrániť vzniku dopravnej nehody. Predmetné závery boli bez výhrad potvrdené ako správne odvolacím súdom v rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 5To/53/2018 - 465. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný II považuje nárok žalobcu uplatnený žalobou za nedôvodný a nepreukázaný, pričom z uvedeného dôvodu žalovaný 2/ navrhol súdu žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

9. Pred začatím pojednávania vo veci žalobca vzal žalobu voči žalovanému 1/ späť a to dňa 13. 6. 2019, pričom k späťvzatiu žaloby došlo na základe uváženia žalobcu (ako reakcia na vyjadrenie žalovaného 1/ uvedené v bode 3. tohto odôvodnenia) a nie ako reakcia na správanie žalovaného 1/. Súd postupom podľa § 145 ods. 2 CSP (Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.) konanie voči žalovanému 1/ zastavil (výrok I.).

10. Predmetom konania tak zostalo rozhodnúť o žalobe voči žalovanému 2/.

11. Podľa čl. 17 CSP, Súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Podľa § 420 ods. 1 a 3 OZ, (1) Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. (3) Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

Podľa § 427 ods. 1 OZ, Fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 430 ods. 1 OZ, Namiesto prevádzateľa zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. Prevádzateľ zodpovedá spoločne s ním, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou nedbalosťou umožnil.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Vodič je povinný dať prednosť chodcov, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov, pritom ho nesmie ohroziť; to neplatí pre vodiča električky.

Podľa § 55 ods. 8 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Pred vjazdom na priechod pre cyklistov sa cyklista musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Cyklista môže prechádzať cez vozovku, len ak s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť jazdy prichádzajúcich vozidiel nedonúti ich vodičov k zmene smeru alebo rýchlosti jazdy. Na priechode pre cyklistov sa jazdí vpravo.

12. Ustanovenie § 420 OZ je úvodným ustanovením druhej hlavy o zodpovednosti za škodu. V ustanovení § 420 je zakotvená všeobecná zodpovednosť fyzických a právnických osôb, ktorá prichádza do úvahy vždy vtedy, keď nejde o niektorý z prípadov osobitnej zodpovednosti za škodu, ktoré sú upravené v § 421 až 437, resp. v ďalších ustanoveniach Občianskeho zákonníka. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je:

1. protiprávny úkon,
2. spôsobenie škody a
3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou.

V niektorých prípadoch sa vyžaduje aj zavinenie. V prípade, keď sa vyžaduje aj zavinenie škodcu, ide o subjektívnu zodpovednosť, v prípade, keď sa zavinenie nevyžaduje, ide o objektívnu zodpovednosť. Všeobecná zodpovednosť za škodu podľa § 420 spočíva v zavinení škodcu, pričom zavinenie škodcu sa podľa zákona predpokladá (prezumpcia zavinenia). Občianskoprávna zodpovednosť za škodu môže vzniknúť z porušenia zmluvných alebo iných záväzkových povinností, vtedy ide o tzv. zmluvnú alebo záväzkovú zodpovednosť. Môže však vzniknúť aj z porušenia iných povinností zákonom uložených, vtedy ide o tzv. mimozáväzkovú zodpovednosť. Ustanovenie § 420 o všeobecnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať tak na prípady záväzkovej, ako aj mimozáväzkovej zodpovednosti. Niektoré prípady osobitnej zodpovednosti možno vzťahovať len na záväzkovú zodpovednosť (napr. § 421 a 421a), niektoré len na mimozáväzkovú zodpovednosť (napr. podľa § 427 a nasl.).

Pri občianskoprávnej zodpovednosti za škodu vzniká záväzkovoprávny vzťah medzi tým, kto za škodu zodpovedá, a medzi poškodeným. Obsahom tohto vzťahu je právo poškodeného požadovať náhradu škody a povinnosť toho, kto podľa zákona za škodu zodpovedá, škodu nahradiť. Pokiaľ je ten, kto zodpovedá za škodu, poistený pre prípad vzniku jeho zodpovednosti za škodu, či už na základe zákona (zákonné poistenie zodpovednosti) alebo na základe poistnej zmluvy (zmluvné poistenie zodpovednosti), poisťovňa síce nahradí v rozsahu vymedzenom v poistnej zmluve alebo v právnom predpise za poisteného škodu poškodenému, v dôsledku toho sa však nestane dlžníkom namiesto škodcu, a poškodený nemá voči nej priame právo na náhradu škody. Takéto právo na náhradu škody môže poškodený uplatniť priamo voči poisťovni iba výnimočne, pokiaľ to pripúšťa zákon.

V § 420 ods. 1 je vyjadrená zásada, že každý, t. j. tak fyzická, ako aj právnická osoba, zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Predpokladom vzniku tejto zodpovednosti je, že niekto porušil určitú povinnosť (pričom nezáleží na tom, či ide o povinnosť vyplývajúcu z určitého záväzkovoprávneho vzťahu alebo o povinnosť uloženú priamo zákonom) a porušením tejto povinnosti spôsobil inej osobe škodu. Spôsobenie škody inej osobe a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním (porušením povinnosti) a vzniknutou škodou sú ďalšími podmienkami vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa tohto ustanovenia. V súvislosti s odsekom 3 tohto ustanovenia však treba konštatovať, že ďalšou podmienkou vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu je aj zavinené konanie škodcu, aj keď zavinenie škodcu sa podľa odseku 3 predpokladá.

13. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov upravená v § 427 až 431 je osobitným druhom občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, ktorá spočíva na princípe objektívnej zodpovednosti. Na vznik tejto zodpovednosti sa teda nevyžaduje zavinené konanie. Ustanovenie § 427 upravuje subjekt tejto zodpovednosti, pričom podľa odseku 1 je tento subjekt určený bez ohľadu na to, prevádzkou akého dopravného prostriedku bola škoda spôsobená. Subjektom tejto zodpovednosti môže byť však aj osoba odlišná od osôb uvedených v § 427, ak sú splnené podmienky ustanovené v § 430. Aj pre prípady zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov platí zásada vyjadrená v § 420 ods. 2, podľa ktorej škoda je spôsobená právnickou alebo fyzickou osobou, ak bola spôsobená pri ich činnosti tými osobami, ktoré na túto činnosť použili. To znamená, že vodič prevádzkovateľa dopravného prostriedku spravidla nebude zodpovedný za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, ak dopravný prostriedok, prevádzkou ktorého bola spôsobená škoda, použil v rámci svojej činnosti pre prevádzkovateľa. Samostatne by bol voči poškodenému zodpovedný len vtedy, keď by bola splnená podmienka ustanovená v § 430, t. j. v prípade, keď namiesto alebo okrem prevádzkovateľa zodpovedá aj iná osoba. Zodpovednosť za škodu podľa § 427 spočíva v tom, že ide o zodpovednosť za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku. Medzi osobitnou povahou prevádzky a medzi spôsobenou škodou musí byť príčinná súvislosť.

Občiansky zákonník nevymedzuje pojem prevádzkovateľ dopravného prostriedku; je to pojem širší ako pojem vlastník (hoci spravidla bude s pojmom vlastník totožný), pretože okrem vlastníka zahŕňa aj inú osobu, ktorá je na základe iného než vlastníckeho práva oprávnená na trvalú prevádzku motorového vozidla. Prevádzkovateľ, ktorý požičal inému motorové vozidlo alebo iný dopravný prostriedok, ostáva prevádzkovateľom motorového vozidla, a tým aj zodpovedným za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky. Vodič motorového vozidla nie je prevádzkovateľom a za škodu podľa § 427 a nasl. zodpovedá len vtedy, keď sú u neho splnené podmienky ustanovené v § 430.

Ustanovenie § 430 OZ upravuje prípad, keď za škodu namiesto prevádzateľa zodpovedá niekto iný než prevádzateľ, resp. keď za túto škodu zodpovedá okrem neho aj niekto iný. Podľa odseku 1 namiesto prevádzateľa dopravného prostriedku zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. Ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa, spravidla zodpovedá sám za škodu, ktorú inému spôsobil prevádzkou dopravného prostriedku. Ak však prevádzateľ takéto použitie svojou nedbanlivosťou umožnil, zodpovedá s ním spoločne.

14. Vzhľadom na odôvodnenie uvedené v bode tohto odôvodnenia súd musí jednoznačne konštatovať, že žalovaný 1/ nebol vlastníkom motorového vozidla Renault Fluence EČV: U., ktoré viedol v čase dopravnej nehody, toto vozidlo bolo žalovanému 1/ poskytnuté zo strany hádzanárskeho klubu MKC SE. V rámci tohto hádzanárskeho klubu pracoval žalovaný 1/ ako tréner, teda bol v pracovnoprávnom

pomere s hádzanárskym klubom MKC SE a uvedené vozidlo mu bolo zamestnávateľom poskytnuté ako služobné vozidlo. Už z týchto skutočností vyplýva, že žalovaný 1/ síce mal vo faktickej držbe dané motorové vozidlo, ktoré mu bolo prenechané na používanie, avšak vlastnícke právo a s tým spojená možnosť právne disponovať týmto vozidlom samotnému žalovanému 1/ nepatrilo. Teda zo žiadnych skutočností nevyplýva, že by mal žalovaný 1/ možnosť právne disponovať s uvedeným vozidlom. Na základe vyššie uvedených skutočností nebol žalovaný 1/ v postavení prevádzateľa, a preto nebol v zmysle § 427 ods. 1 ani § 430 OZ pasívne legitimovaný v tomto spore.

15. Podľa znaleckého dokazovania vykonaného v trestnom konaní (body 6. a 7. tohto odôvodnenia) bolo preukázané, aj vzhľadom na svedecké výpovede, že žalovaný 1/ nezavinil dopravnú nehodu. Súd dospel k záveru, že žalovaný 1/ neporušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona - dať prednosť chodcoví, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov. Naopak, súd dospel k záveru a priklonil sa po vykonanom dokazovaní k verzii, že žalobca prechádzal cez vozovku na bicykli, technickou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy žalobcu, pričom tak vytvoril náhlu prekážku žalovanému 1/ jazdiacemu na motorovom vozidle, ktorý nemal možnosť zabrániť dopravnej nehode. Žalobca tak porušil povinnosť stanovenú § 55 ods. 8 zákona č. 8/2009 Z.z.

16. S poukazom na § 420 ods. 1 OZ potom sám poškodený spôsobil škodu sám sebe, keď nedodrжал povinnosť prechádzať cez vozovku tak, aby prichádzajúce vozidlo nedonútil vodiča - žalovaného 1/ k zmene smeru alebo rýchlosti jazdy. Preto žaloba musela byť zamietnutá a to aj voči žalovanému 2/ (výrok II.) a to aj bez skúmania výšky náhrady škody s poukazom na čl. 17 CSP.

17. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 16 ods. 1, 3 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z., (1) Vodič cudzozemského motorového vozidla je povinný uzavrieť s kanceláriou zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou cudzozemského motorového vozidla na území Slovenskej republiky (ďalej len "hraničné poistenie"). Hraničné poistenie sa vzťahuje iba na škodové udalosti, ktoré vznikli na území Slovenskej republiky a na území iného členského štátu.

(3) Povinnosť uzavrieť hraničné poistenie podľa odseku 1 sa považuje za splnenú, ak

a) na dobu prevádzky motorového vozidla na území Slovenskej republiky sa vodič preukáže zelenou kartou platnou na území Slovenskej republiky.

Podľa § 24 ods. 2 písm. d/, e/ zákona č. 381/2001 Z.z., Kancelária poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu

d) spôsobenú prevádzkou cudzozemského motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba, ktorej zodpovednosť za túto škodu je poistená podľa § 16 ods. 1,

e) spôsobenú prevádzkou cudzozemského motorového vozidla vodičom, ktorému nevzniká pri prevádzke tohto motorového vozidla na území Slovenskej republiky povinnosť uzavrieť hraničné poistenie, s výnimkou cudzozemského motorového vozidla, ktoré sa spravidla nachádza na území iného členského štátu; tým nie sú dotknuté ustanovenia § 24a a 24b.

Podľa § 24 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z., Poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 proti kancelárii za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

18. Keďže vykonaným dokazovaním vyplynulo, že žalobca nepreukázal nárok na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. (keďže škodu spôsobil sám), súd musel žalobu voči žalovanému 2/ zamietnuť.

19. Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou strán, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

20. V závere dáva súd do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv slobôd nepatrí dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

21. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako to vyplýva z enunciatu.

22. O nároku žalovaného 1/ na náhradu trov konania súd rozhodol (výrok III.) podľa § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Ak by žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca. K späťvzatíu žaloby voči žalovanému 1/ došlo len z dôvodov na strane žalobcu, preto žalobca zaviniel, že konanie sa voči žalovanému 1/ muselo zastaviť.

23. O nároku žalovaného 2/ na náhradu trov konania súd rozhodol (výrok IV.) podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, pričom žalovaný 2/ bol v konaní plne úspešný, preto mu súd priznal plnú náhradu trov konania. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu. Ak má strana plný úspech vo veci, vždy má nárok na náhradu trov konania v plnej výške, t. j. vo výške 100 % voči strane, ktorá úspech nemala. Keďže žalovaný 2/ bol v konaní plne úspešný, súd mu priznal plnú náhradu trov konaní voči neúspešnému žalobcovi, o ktorej výške súd rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

Podľa § 372 CSP v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.